

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР**

62173 Арвайхээр, Өвөрхангай аймаг,
Утас:7032-2073

2016.11.23 № 3/470
танай _____-ны № _____-т

**АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРАЛД**

Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.5.1 дэх заалтын дагуу 2017 оны аймгийн орон нутгийн төсвийн төсөл, тусгай зориулалтын шилжүүлгээр санхүүжих байгууллагуудын төсвийн төслийг боловсруулан хүргүүлэв.

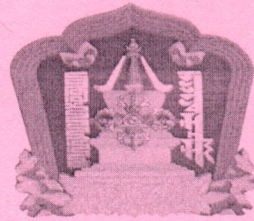
Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит хуралдаанаар хэлэлцэн баталж өгөхийг хүсье.

ДАРГА

Ц.ГАНБОЛД

03 0771

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

2017 ОНЫ ТӨСВИЙН ЗАРЛАГЫН ТӨСӨЛ

САНХҮҮ, ТӨРИЙН САНГИЙН ХЭЛТЭС

2016 ОН

.....**АЙМАГ(НИЙСЛЭЛ)-ИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ТОГТООЛ /төсөл/**

20. . оны . . дугаар
сарын . . өдөр

Дугаар. . . .

АЙМГИЙН 2017 ОНЫ ТӨСӨВ БАТЛАХ ТУХАЙ

Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн 64.1.2, Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18.1.2, Монгол Улсын 2017 оны төсвийн тухай хуулийг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Аймгийн 2017 оны төсөвт төвлөрүүлэх орлогын нэр төрөл, хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

д/д	Байгууллага, орлогын нэр төрөл	ДҮН /мянган төгрөг/
1.1.	Аймаг (нийслэл)-ийн төсвийн татварын орлого	7,707,347,3
1.1.1.	газрын төлбөр	125,000,0
1.1.2.	үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	290,000,0
1.1.3.	авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	470,000,0
1.1.4.	үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	305,744,0
1.1.5.	Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 8.1.1-д заасан орлогод ногдох албан татвар	6,403,903.3
1.1.6.	хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-700,000,0
1.1.7.	улсын тэмдэгтийн хураамж	112,700,0
1.2.	Аймаг (нийслэл)-ийн төсвийн татварын бус орлого	318,300,0
1.2.1.	Орон нутгийн өмчит болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн орон нутгийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг	35,000,0
1.2.2.	Хүү, торгуулийн орлого	83,300,0
1.2.3.	Бусад орлого	200,000,0
	Нийт дүн	8,025,647,3

2. Аймгийн 2017 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	ДҮН /мянган төгрөг/
1	Аймгийн Засаг даргын тамгын газар Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	55,000,0

2	Орон нутгийн өмчийн газар Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	4,000,0
3	Сум дундын ойн анги Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	20,500,0
4	Гэр бүл, хүний хөгжлийн төв Үүнээс: Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого	145,308,0
	Нийт дүн	224,808,0

3. Аймгийн 2017 оны төсвийн жилд төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай:

д/д	Төсвийн захирагч	ДҮН /мянган төгрөг/
3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга Урсгал зардал	344,326,2
	Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлын нарийн бичгийн дарга Урсгал зардал	344,326,2
3.1.1.	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	207,429,2
	Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах комиссын зардал	4,000,0
	Улс төрийн намуудад олгох дэмжлэг	41,000,0
	ГХУСАХэмжээний зардал	89,997,0
	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	1,900,0
3.2.	Засаг дарга /зардлын нийт дүн/	1,259,783,2
	Урсгал зардал бүгд	903,383,2
	Үүнээс: Орон нутгийн төсвийн нөөц хөрөнгө	167,400,0
	Төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээ	60,000,0
	Мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	184,000,0
	Жолоочийн хариуцлагын даатгалын санд олгох шилжүүлэг	40,000,0
	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж	180,000,0
	Орон нутгийн өмчит Онги-Ус суваг компанид олгох татаас	31,983,2
	Зорилтот жилийн зардал	200,000,0
	Хүүхэд, эмэгтэйчүүдийг хамгаалах байрны зардал	10,000,0
	Хужирт сумын Хот тохижилт үйлчилгээний зардал	30,000,0
	Хөрөнгийн зардал бүгд	356,400,0
	Үүнээс: Орон нутгийн хөрөнгө оруулалт, их засвар	
	Автозамын сан	356,400,0
3.2.1.	Засаг даргын тамгын газар Урсгал зардал бүгд	1,037,166,5
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,022,416,5
	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээ	14,750,0
3.2.2.	Байгаль орчны газар	

	Урсгал зардал	414,197,1
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	251,797,1
	Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжэний зардал	162,400,0
3.2.3.	Сум дундын ойн анги	44,423,5
	Урсгал зардал	
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	43,923,5
	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	400,0
3.2.4.	Санхүүгийн хяналт, аудитын алба	126,373,6
	Урсгал зардал	
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	126,373,6
3.2.5.	Орон нутгийн өмчийн газар	145,742,2
	Урсгал зардал	
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	143,102,2
	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	2,640,0
3.2.6.	Гэр бүл, хүний хөгжлийн төв	198,486,7
	Урсгал зардал	
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	197,686,7
	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	800,0
3.2.7.	Ахмадын хороо	36,343,3
	Урсгал зардал	
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	24,943,3
	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээ	11,400,0
3.2.8.	Мэдээлэл, шуурхай удирдлагын төв	69,041,1
	Урсгал зардал	
	Үүнээс: Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	60,593,1
	Холбооны суваг ашигласны хөлс	8,448,0
3.2.9.	Аймгийн халамжийн сан	10,414,157,0
	Урсгал зардал	

4. Аймгийн төсвөөс 2017 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын хэмжээг 14,090,040,7 мянган төгрөгөөр баталсугай.

5. Аймгийн төсвийн хөрөнгөөр 2017 оны төсвийн жилд замын сангийн хөрөнгө оруулалтын зардлын хэмжээг 356,400,0 мянган төгрөгөөр баталсугай.

6. Аймгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг 2,233,000,0 мянган төгрөгөөр баталсугай;

7. Аймгийн төсвөөс сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

Д/д	Сумын нэр	Санхүүгийн дэмжлэг /мянган төгрөг/
1	Баян-Өндөр	265,801,6
2	Бүрд	262,513,3
3	Бат-Өлзий	4,093,2
4	Баруунбаян-Улаан	229,459,0
5	Баянгол	272,297,1
6	Гучин-Ус	278,754,9
7	Есөнзүйл	253,712,5
8	Өлзийт	258,608,3
9	Зүүнбаян-Улаан	276,269,4
10	Богд	265,563,8
11	Нарийнтээл	278,700,3
12	Сант	276,879,3
13	Тарагт	229,382,3
14	Төгрөг	278,331,5
15	Уянга	253,332,3
16	Хайрхандулаан	267,694,2
17	Хужирт	241,085,1
18	Хархорин	251,225,0
19	Арвайхээр	472,012,1
	НИЙТ ДҮН	4,878,824,5

8. Сум, байгууллагын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

Д/д	Сумын нэр	Орлогын хэмжээ /мянган төгрөг/
1	Баян-Өндөр	102,267,8
2	Бүрд	80,417,9
3	Бат-Өлзий	198,035,8
4	Баруунбаян-Улаан	98,899,4
5	Баянгол	108,897,0
6	Гучин-Ус	90,030,6
7	Есөнзүйл	92,369,7
8	Өлзийт	99,953,3
9	Зүүнбаян-Улаан	90,879,8
10	Богд	134,045,1
11	Нарийнтээл	117,421,8
12	Сант	126,220,3
13	Тарагт	106,831,3
14	Төгрөг	88,667,9
15	Уянга	460,817,1
16	Хайрхандулаан	100,551,7
17	Хужирт	520,985,1
18	Хархорин	1,026,444,3
19	Арвайхээр	3,853,806,4
20	Татварын хэлтэс	506,200,0
21	ГХБХБ-ын газар	21,905,2
	НИЙТ ДҮН	8,025,647,3

9. Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

Д/д	Сумын нэр	Орлогын шилжүүлэг /мянган төгрөг/	ОНХСангаас санхүүжих дүн /мал эмнэлэг/	ОНХСангаас санхүүжих дүн /хот тохижуулах газар/
1	Баян-Өндөр	20,801,3	1,941,6	
2	Бүрд	30,223,8	1,941,6	
3	Бат-Өлзий	44,773,9	1,941,6	
4	Баруунбаян-Улаан	16,827,6	1,941,6	
5	Баянгол	15,752,8	1,941,6	
6	Гучин-Ус	15,827,6	1,941,6	
7	Есөнзүйл	11,672,2	1,941,6	
8	Өлзийт	11,573,6	1,941,6	
9	Зүүнбаян-Улаан	14,381,3	1,941,6	
10	Богд	32,828,2	1,941,6	
11	Нарийнтээл	35,775,0	1,941,6	
12	Сант	12,408,1	1,941,6	
13	Тарагт	18,997,1	1,941,6	
14	Төгрөг	17,751,0	1,941,6	
15	Уянга	41,877,7	1,941,6	
16	Хайрхандулаан	16,820,4	1,941,6	
17	Хужирт	16,938,4	1,941,6	
18	Хархорин	22,740,1	1,941,6	
19	Арвайхээр	40,055,7	1,942,0	200,774,2
	СУМЫН ДҮН	438,025,8	36,890,7	200,774,2
1	Аймгийн ОНХСан /мал эмнэлэг/	1,022,060,3	434,456,0	
	АЙМГИЙН НИЙТ ДҮН	1,460,086,1	471,346,7	200,774,2

10. Аймгийн төсвөөс 2017 оны төсвийн жилд сумдад олгох Засгийн газрын чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх тусгай зориулалтын шилжүүлгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

Д/д	Сумын нэр	Сургуулийн өмнөх боловсрол	Ерөнхий боловсрол	Соёлын үйлчилгээ	Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж	Бусад байгууллага
1	Баян-Өндөр	230,341,7	852,232.1	66,850,0	274,383.4,	
2	Бүрд	153,131,9	619,707.4	89,166,5	273,491,7	
3	Бат-Өлзий	615,654,4	1,644,262.4	62,992,7	458,362,9	
4	Баруунбаян-Улаан	176,633,7	798,713.2	77,507,4	265,052,1	
5	Баянгол	221,639,5	864,499,4	60,978,4	291,585,1	
6	Гучин-Ус	229,368,7	656,724,3	55,619,6	261,661,2	
7	Есөнзүйл	156,191,8	689,621,4	76,613,2	391,378,3	
8	Өлзийт	112,665,1	503,988,5	67,566,3	228,381,9	
9	Зүүнбаян-Улаан	207,032,6	620,651,6	68,756,0	272,869,8	
10	Богд	218,034,9	1,103,073,3	56,558,9	251,189,8	
11	Нарийнтээл	183,614,5	786,700,4	74,504,9	388,612,6	
12	Сант	153,193,9	1,038,941,3	76,358,2	264,778,0	
13	Тарагт	190,274,4	656,772,0	63,311,8	278,470,5	
14	Төгрөг	209,317,0	810,059,2	70,263,5	260,124,2	
15	Уянга	383,925,8	2,317,788,4	105,788,4	633,226,8	
16	Хайрхандулаан	168,338,4	679,421,5	86,612,6	292,740,3	
17	Хужирт	478,645,5	1,608,243,7	87,239,2	461,495,6	
18	Хархорин	1,138,377,9	2,902,942,6	295,369,9	120,865,0	
19	Арвайхээр	3,362,640,7	7,068,851,4		501,092,0	
Сумын дүн		8,704,086,1	26,323,264,8	1,542,057,5	5,918,571,5	
1	Эрдэнэзуу музей			200,947,6		
2	Аймгийн музей			156,301,1		
3	Аймгийн ХДТеатр			665,903,8		
4	Аймгийн номын сан			110,667,8		
5	ГХБХБ-ын газар					153,736,1
6	Хүүхэд, ГБХ-ийн хэлтэс					226,708,2
7	Биеийн тамир спортын газар					340,081,8

8	Насан туршийн боловсрол		150,622,5			
9	Оюуны ундраа сургууль		48,001,9			
10 9	Хувийн цэцэрлэг	121,095,0				
	Байгууллагын дүн	121,095,0	198,624,4	1,133,820,3	5,918,571,5	720,526,1
	Аймгийн нийт дүн	8,825,181,1	26,521,889,2	2,675,877,8	5,918,571,5	720,526,1

11. Аймаг (нийслэл)-ийн 2017 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг дор дурдсанаар баталсугай:

1. Аймгийн төсвийн татварын болон татварын бус орлого 8,025,647,3 мянган төгрөг;
2. Аймгийн төсөвт Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 11,418,410,0 мянган төгрөг;
3. Аймгийн төсөвт Улсын төсвөөс шилжүүлэх тусгай зориулалтын шилжүүлэг 44,662,045,7 мянган төгрөг;
4. Аймгийн төсөвт сумын төсвөөс төвлөрүүлэх орлого 8,025,647,3 мянган төгрөг;
5. Сумын төсвийн он дамжих үлдэгдэл 183,505,3 мянган төгрөг;
6. Тусгай зориулалтын шилжүүлгээр санхүүжих байгууллагуудын өөрийн орлого 423,115,0 мянган төгрөг

12. “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх тоо болон хэмжээний үзүүлэлт”-ийг нэгдүгээр хавсралтаар баталсугай.

13. Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээний жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар баталсугай.

14. Аймгийн Засаг даргад /Г.Ганболд/-д даалгах нь:

14.1 Батлагдсан төсвийн сар, улирлын хуваарийн дагуу хэрэгжүүлэх.

14.2 Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.3-т заасныг үндэслэн тухайн жилд зайлшгүй хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний саналыг батлагдсан төсвийн дүнд багтаан боловсруулж ИТХТэргүүлэгчдээр хэлэлцүүлэн батлуулах.

14.3 Энэ тогтоолын 14.2-ын дагуу батлагдсан хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээг Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дараагийн ээлжит хуралдаанд оруулж батлуулах.

15. Төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай хэрэгжүүлж, орлогыг бүрэн төвлөрүүлэн зарлага санхүүжилтийг гүйцэтгэж, төсвийн сахилга батыг чангатган ил

тод нээлттэй байдлыг хангаж ажиллахыг бүх шатны төсвийн захирагч нарт даалгасугай.

ГАРЫН ҮСЭГ

А. ИШДОРЖ

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх тоо болон хэмжээний үзүүлэлт

№	ТӨЗ, түүний хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлт.		2017 оны зорилтот түвшин
1	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга		
Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа			
1.1	Үндсэн үйл ажиллагаа		207,429,5 мян/төг
	1.1.1	<p>Үндсэн үйл ажиллагааны арга хэмжээний зардал нь байгууллагын өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулж, ИТХуралдаануудын чанар үр нөлөөг дээшлүүлэх, төлөөлөгчийн бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхэд бүхий л талын дэмжлэг туслалцаа үзүүлэн ажиллаж ИТХ-д хуулиар олгогдсон чиг үүргүүдээ ханган, орон нутгийн хөгжлийн бодлогыг оновчтой тодорхойлон ажиллах. Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын окууны болоод материаллаг нөөц хэрэгслийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, аймгийн ИТХ-ын ажлын албыг хэвийн үйл ажиллагаа явуулахад зориулагдаж байна.</p>	<p>ИТХуралд нэг удаа, Тэргүүлэгчдийн хурал сард 2 удаа, хороодын бусад хуралдаануудаас шалтгаалан тухай бүрд хуралдаж санал дүгнэлт гаргасан байна. Тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилт өмнөх оноос өссөн байна. Хэрэгжилтийг тооцох аргачлалыг сайжруулсан байна.</p> <p>Тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийн үр дүн дээшилж, иргэдийн шийдвэр гаргах түвшин дэх оролцоо нэмэгдсэн байна.</p>
1.2	Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах комиссын зардал		4,000,0 мян/төг
	1.2.1	<p>Зөвлөл, хороо комиссын ажлын зардлын арга хэмжээ нь хуулиар хүлээсэн чиг үүргийн дагуу цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах салбар комиссын хэвийн үйл ажиллагааг хангах дарга, нарийн бичгийн даргын урамшууллын зардал</p>	<p>ЦАУЗБСК-ын үйл ажиллагаа төлөвлөгөөний дагуу явагдаж, комиссын дарга, нарийн бичгийн дарга нарын урамшуулал олгогдсон байна. Нөхөн олговор авах эрх бүхий хэлмэгсэдийг</p>

			багтсан.	бүрэн хамруулах.
1.3	Улс төрийн намуудад олгох дэмжлэг			41,000,0 мян/төг
	1.3.1	ИТХ-д суудалтай намд олгох дэмжлэгийн арга хэмжээний зардал нь хуулийн дагуу хурлын төлөөлөгчийн бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь нутгийн өөрөө удирдах болон төрийн захиргааны байгууллага, тэдгээрийн албан тушаалтан бүх талын дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх үүргийн хүрээнд төлөөлөгчийн үйл ажиллагааны баталгааг хангах, тэдэнд мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх замаар төлөөллийн болон хяналтын чиг үүргээ хэрэгжүүлэх боломжийг нэмэгдүүлэх зорилгын хүрээнд ИТХ-д суудалтай намд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлдэг.	Аймгийн ИТХ-ын төлөөлөгчдийн төлөөллийн болон хяналтын чиг үүргээ хэрэгжүүлж, төлөөллийн үйл ажиллагааны баталгааг хангагдсан байна.	
1.4	ГХУСАХэмжээний зардал			89,997,0 мян/төг
	1.4.1	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал нь Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3-т заасны дагуу гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг тухайн нутаг дэвсгэрт зохион байгуулахтай холбогдон гарах зардлыг санхүүжүүлснээр аймгийн хэмжээний гэмт хэргийн гаралтыг бууруулах, иргэдийн амар тайван байдлыг хангахад зохиулагдаж мөн 'Цагдаагийн албаны тухай' хуулийн нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаанд олон нийтийн хяналт тавих үүрэг бүхий 10 иргэний төлөөллөөс бүрдсэн орон тооны бус Иргэний зөвлөл, 24,1 Нутгийн өөрөө удирдах байгууллага гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, нийтийн хэв журам хамгаалах ажилд олон	Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын оролцоотойгоор иргэдийг аюулгүй тав тухтай орчинд ажиллаж амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлж нийгмийн дэг журам хангагдсан байна. Олон нийтийн хяналт сайжирсан байна. Гэмт хэргийн гаралтын тоон үзүүлэлт.	

			нийтийн цагдаагийн ажилтан ажиллуулна.	
1.5	Мэдээлэл сурталчилгааны зардал			1,900,0 мян/төг
	1.5.1	Мэдээлэл сурталчилгааны арга хэмжээний зардал нь нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын үйл ажиллагаа, гаргасан шийдвэрийн ил тод, нээлттэй байдлыг хангаж олон нийт, иргэдэд мэдээлэх ажлыг орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслүүдээр дамжуулан гүйцэтгэх.	Иргэдийн санал бодлыг судалж, тэдний оролцоонд тулгуурлан нээлттэй хэлэлцүүлгүүд тогтмол хийгдэн гарсан санал санаачлагууд шийдвэрт тусгагддаг болно. Хурлын үйл ажиллагааны талаар иргэд тогтмол мэдээлэлтэй байна.	
2.	Аймгийн Засаг даргын тамгын газар			
2.1	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага			
	Үндсэн үйл ажиллагаа			1,037,166,5 мян/төг
	2.1.1	Аймгийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ, төрийн захиргааны удирдлагын манлайллыг хангах.	Чиг үүргийг тогтоосон хугацаанд чанартай гүйцэтгэж, гүйцэтгэлийн үр дүнг дээшлүүлэх.	
	2.1.2	Захиргааны үйлчилгээ бодлого шийдвэр хэрэгжилтийн ХШҮнэлгээг зохион байгуулах.	Хууль, эрх зүйн хүрээнд төрийн удирдлагын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж түүнд хяналт шинжилгээ үнэлгээ хийж тайлагнах.	
	2.1.3	Захиргааны удирдлага зохицуулалт байгууллагын соёл гүйцэтгэлийн үр дүнд чиглэсэн бодлого	Тухайн жилийн зорилго зорилтыг хангахын тулд төлөвлөсөн ажил арга хэмжээг тогтоосон хугацаанд чанартай гүйцэтгэх.	
	2.1.4	Төрийн захиргааны бүх шатны байгууллагуудын удирдлага, албан хаагчдын арга зүй, сургалт мэдээллээр хангах.	Төсвийн төслийн үндэслэл, төсвийн хөрөнгийн үр ашиг, үр нөлөөг сайжруулах.	

3	Аймгийн БОАЖГазрын дарга		
	Хүрээлэн буй орчны бодлого удирдлага ойн анги нь ойжуулалт		
	3.1	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	
		251,797,1 мян/төг	
	3.1.1	Булаг шандны эхийг хамгаалснаар бэлчээрийн усан хангамж нэмэгдэж, усны ундаргыг орчны бохирдлоос хамгаална. Хур борооны усыг хуримтлуулах хөв байгуулснаар үерийн магадлалыг багасган бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлнэ.	Булаг шандны эхийг хамгаалах, хур борооны усыг хуримтлуулах хөв байгуулах.
	3.2.2	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай газрууд болон шинээр хэрэгжих төслүүдийг байгалт орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээнд хамруулж ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гарган ажиллана.	Хүрээлэн буй орчны бохирдол, хог хаягдлыг бууруулах, ашиглалтын үед хөндөгдсөн талбайд хийгдэх нөхөн сэргээлтийн ажлыг стандартын дагуу хийгдэнэ.
	3.2.3	Ан агнуурын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажил үйлчилгээг хэрэгжүүлж, ан амьтдыг байгалийн жамаар нөхөн сэргээж тоо толгой өсөх нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Цаг хүндэрсэн үед био техникийн арга хэмжээ авах.	Нэн ховор, ховор амьтдын тархаж нөөцийг тогтоож ан амьтныг хамгаалах.
	3.2.4	Нутаг дэвсгэртээ газар, газрын хэвлий түүний баялгийг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээлт хийх, орчны бохирдлыг бууруулах талаар төрөөс гарсан бодлого шийдвэрийг хэрэгжүүлэх.	Олон нийтийн байгаль орчны эрх зүйн чиглэлээр тодорхой мэдээлэлтэй болсноор байгаль орчны эсрэг гэмт хэргийн гаралт буурна.
	3.2.5	Аймгийн аялал жуулчлалын бодлого, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангаж хууль, журам, стандартыг сурталчлан мөрдүүлж, сургалт мэдээлэл, судалгааны ажлыг зохион байгуулан мэргэжлийн заавар зөвлөгөө, удирдамжаар ханган жуулчдад зориулсан бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэмэгдүүлэх замаар аялал жуулчлалыг	Аялал жуулчлалын мэдээллийн санг бүрдүүлэх, бүтээгдэхүүн үйлчилгээг нэмэгдүүлэх.

			хөгжүүлэх.	
4	4.1	Сум дундын ойн анги		47,080,6 мян/төг
		4.1.1	Ойн нөөцийг хамгалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх менежментийг сайжруулах ажилд чанарын ахиц гарч байгаль орчин хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцсэн бодлого хэрэгжүүлж ойн түймэр, хөнөөлт шавьж өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, хүний буруутай үйл ажиллагааны сөрөг нөлөөллийг бууруулах, ойг хамгаалахад нутгийн иргэдийн үүрэг оролцоог нэмэгдүүлэх.	Орон нутгийн төсөв, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар жилд 100 га-с доошгүй талбайд ойг нөхөн сэргээх ажлыг гүйцэтгэнэ. Хууль бусаар мод бэлтгэх болон ойн чиглэлээр гарч байгаа зөрчлийг 15 хувь бууруулах. Нөхөрлөл, ААНэгжид эзэмшүүлж хамгаалсан ойн сангийн хэмжээг аймгийн нийт ойн сангийн 45 хувьд хүргэх.
5	Аймгийн Санхүүгийн хяналт, аудитын алба			
	5.1	Орон нутгийн гүйцэтгэх удирдлага		
		Үндсэн үйл ажиллагааны зардал		126,373,6 мян,төг
		5.1.1	Төсвийн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэнд хяналт тавих, төсвийн хөрөнгө, өр төлбөр, орлого, зарлага, хөтөлбөр, арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалтанд санхүүгийн хяналт шалгалт хийж үнэлэлт дүгнэлт өгч зөвлөмж гаргах, эрсдлийн удирдлагаар хангах.	Тухайн жилийн төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг үр дүнтэй хийж түүний мөрөөр зөвлөмж гаргах, хэрэгжилтийг хангуулах.
		5.1.2	Төсөв, санхүү дотоод аудитын холбогдолтой хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, гэрээ болон дотоод аудитын мэргэжлийн практикийн олон улсын стандарт төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан хөтөлбөр, арга зүй, Засаг даргын шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэх.	Гарсан шийдвэрийг тухай бүрд нь хяналтанд авч хэрэгжүүлэх.
	5.2	Мэдээлэл сургалт сурталчилгаа.		

	5.2.1	Төсвийн тухай, НББ-ийн тухай, Хөдөлмөрийн тухай, Нийгмийн даатгалын тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай, Шилэн дансны тухай зэрэг холбогдох хууль тогтоомж болон эдгээрийг дагаж гарсан дүрэм, журам, Засгийн газрын тогтоолуудыг мөрдүүлэх, санхүүгийн эрсдлийг бууруулах, төсвийн үр ашгийг дээшлүүлэх.	Шинэчлэгдэн батлагдсан болон нэмэлт өөрчлөлт орсон, хүчинтэй мөрдөгдөж буй хууль журмын сургалт сурталчилгааг зохион байгуулах.
6	Орон нутгийн өмчийн газар		
	Төрийн өмчийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх		
	6.1	Үндсэн үйл ажиллагаа.	143,102,2 мян/төг
	6.1.1	Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэгч, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үйл ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх.	Худалдан авах ажиллагааны ил тод, байдал хангагдаж худалдан авах ажиллагаа, өрсөлдөх тэгш боломжтой, үр ашигтай, хэмнэлттэй хариуцлагатай байх зарчимд үндэслэнэ.
	6.2.1	Худалдан авах ажиллагааны ил тод байдлыг хангах.	Худалдан авах ажиллагааны шалгаруулалтыг ил тод шударга болгож, худалдан авах ажиллагааны чиглэлээр мэргэшсэн хүний нөөцийн бодлогыг хэрэгжүүлснээр худалдан авах ажиллагаанд иргэдийн оролцоо нэмэгдэж аливаа тендерийн үнэлгээний хороонд орж ажиллах иргэд, олон нийтийн төлөөлөл нэмэгдэж хөндлөнгийн хяналт сайжирна.
7	Төрийн өмчийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх		
	7.1.1	Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн бүртгэлийг нэгдсэн програмд оруулж,	Тухайн жилийн зорилго зорилтыг хангахын тулд төлөвлөсөн ажил,

		<p>бүртгэлээр тавих хяналт сайжирч, шинээр бий эд хөрөнгийг тухай бүр өмчийн бүртгэлд бүртгэн авч эзэмшигч байгууллагын санхүүгийн тайлан тэнцэлд тусгагддаг болно. Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтын үр ашиг дээшилж төсөв хэмнэнэ.</p> <p>2. Орон нутгийн өмчит хөдлөх ба үл хөдлөх эд хөрөнгийн худалдан авалт хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаж, чанартай хөрөнгө бэлтгэгдэнэ. Орон нутгийн өмчит ААНБ-д хяналт тавьснаар өмч эзэмшигчийн хариуцлага дээшилж, эд хөрөнгийн чанар сайжирч, өмчийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалт сайжирна. Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгөнд хяналт тавьснаар эд хөрөнгийн чанар сайжирсан байна.</p>	<p>арга хэмжээ, чиг үүргийг тогтоосон хугацаанд чанартай гүйцэтгэж үр дүнг дээшлүүлэх, мөн хууль эрх зүйн хүрээнд хуулийн хэрэгжилт сайжрах, холбогдох бусад заавар, журам хэрэгжсэн байна.</p>
	7.2	Мэдээлэл сурталчилгаа	2,640,0 мян/төг
	7.2.1	Орон нутгийн өмчит төсөвт байгууллагуудын ашигладаггүй өмч хөрөнгийг хуулийн дагуу үнэ тогтоож буюу нээлттэй дуудлага худалдаагаар худалдан борлуулснаар орон нутагт орох орлого сайжирна.	Үйлчлүүлэгчдийн тоог өмнөх жилүүдээс өсгөн үйлчилгээний чанарыг дээшлүүлнэ. Иргэдийн хандлага 50-60 хувь өөрчлөгдсөн байна.
8	Өвөрхангай аймгийн Гэр бүл хүний хөгжлийн төв		
	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага.		
	8.1	Үндсэн үйл ажиллагаа	197,686,7 мян/төг
	8.1.1	Алтан, мөнгөн хурим болон залуу хосуудын хуримын үйл ажиллагааг зохион байгуулах. Хуримын ёслолын үйл ажиллагааг хүртээмжтэй болгож өөрийн аймгийн сумдууд болон ойролцоох аймгийн иргэдэд үйлчилдэг болно. Мөн байгалийн гадаа талбайн хуримын зохион байгуулах,	Үйлчлүүлэгчдийн тоог өмнөх жилүүдээс өсгөн үйлчилгээний чанарыг дээшлүүлнэ. Иргэдийн хандлага 50-60 хувь өөрчлөгдсөн байна.

		шинэлэг байдлаар явуулах.	
	8.1.2	<p>Гэр бүлийн үнэт зүйл болох амьдрах ухаан, монгол ахуй уламжлал, ёс заншлаа дээдэлсэн гэр бүлийн боловсрол олгох шаталсан сургалт, лекцийг зохион байгуулснаар залуу гэр бүл төлөвлөлтийн хандлага нийт залуучуудын дунд өөрчлөлт гарсан байна. Мөн</p> <p>гэр бүлийн тангараг өргөх ёслол болон батламж гардуулах ёслолын үйл ажиллагааг бүх сумыг хамруулан явуулах.</p> <p>2. Орчны тохижилтийг сайжруулах байгууллагын өнгө үзэмжийг нэмэгдүүлэх ая тухтай орчин бүрдүүлэн, үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамжийг өндөрсгөх.</p> <p>3. Хүний нөөцийн асуудлыг оновчтой шийдвэрлэх ажилчдын аюулгүй орчинд ажиллах нөхцөлийг бүрэн хангах.</p> <p>4. Төрийн болон ТББ-тай хамтран ажиллах уялдааг сайжруулж маркетингийн шинэ санааг хэрэгжүүлэн ажиллаж үр дүнд хүрсэн байх, хоол үйлдвэрлэл, зоогийн газрын үйл ажиллагааг өрөгөжүүлэн шинэлэг үйлчилгээг нэвтрүүлэх.</p>	<p>Гэр бүлийн сургалтанд хамрагсадын тоо өмнөх жилүүдээс тодорхой түвшинд өссөн байна.</p> <p>Сургалтын давтамж олширч тогтмолжсон байна.</p> <p>Гэрлэх ёслолын ордны гадна болон дотоод тохижилтийг бүрэн хийж тохилог ая тухтай байдлыг хангасан байна.</p> <p>Ажиллагсдын ур чадвар сайжирсан, ажилчдыг хөгжүүлэх үйл ажиллагааны тоо нэмэгдсэн байна.</p> <p>Ажилтнуудын ажил үүргийн хуваарь нарийсч үүрэг хариуцлага тодорхой болсноор ажил үүргийн давхардал арилж дотоод хяналтын үйл ажиллагаа сайжирна. Ажлын бүтээмж өснө.</p> <p>Техник тоног төхөөрөмжийн хүрэлцээ хангамжийг сайжруулна, үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамжинд 100 хувь нийцүүлэх.</p> <p>Өөрийн орлогыг нэмэгдүүлэх бүхий л салбарт хамтран ажиллах сүлжээг бий болгосон байх.</p> <p>Үндсэн үйл ажиллагаанаас бусад нөхцөлөөр орлогын эх үүсвэрийг бий болгон иргэдэд таниулах</p>

				өөрийн орлогы нэмэгдүүлэх
	8.2	Мэдээлэл сурталчилгаа		800,0 мян/төг
		8.2.1	Гэр бүлийн боловсрол олгох, монгол ахуй уламжлалын талаар телевизийн цуврал хичээлийг явуулах.	Гэр бүлийн чиглэлээр сургалтыг үзэгсдийн тоо, идэвхи оролцоог нэмэгдүүлэх, сургалтын агуулга хэлбэр нь залуусын хэрэгцээ сонирхолд нийцсэн байна. Гэр бүл төлөвлөлтийн хандлага нийт залуусын 55-75 хувь өөрчлөлт гаргах, сургалтын давтамж олширч тогтмолжсон байна.
	9	Мэдээлэл шуурхай удирдлагын төв		
	9.1	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлагын үйл ажиллагаа		
		Үндсэн үйл ажиллагааны зардал		60,593,1 мян,төг
		9.1.1	Төрийн үйлчилгээтэй холбоотой төрөл бүрийн лавлагаа мэдээлэл, шуурхай зохицуулалтаар хангах, Арвайхээр хотын камерын хяналтын систем, Иргэдийн санал хүсэлтийг хүлээн авах /хэлэлцүүлэг зохион байгуулах/, төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчлах. Иргэдэд төрийн үйлчилгээг шуурхай, хүртээмжтэй ялгамжгүй хүргэх зорилтыг хангахад чиглэгдсэн үйл ажиллагаа.	Өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлт хугацаандаа шуурхай шийдвэрлэгдсэн байна. Иргэдэд мэдээлэл, лавлагааг үнэн зөв, шуурхай хүргэсэн байна.
	9.2	Холбооны суваг ашигласны хөлс		8,448,0 мян/төг
		9.2.1	Хяналтын камерын систем ажиллуулж иргэдийнхээ аюулгүй, аж төрөх тухтай байдлыг хангахад чиглэгдсэн үйл ажиллагаа.	Иргэд камерын хяналын зорилго, ач холбогдлын талаар мэдээлэлтэй болно. Хотын доторх алсын болон ойрын түвшний хяналт бүрэн хийгдэж иргэд аюулгүй, ая тухтай орчинд амьдрахад чухал нөлөө үзүүлнэ.

		9.2.2	Иргэдийн байр суурь, санал бодлыг шийдвэр гаргах түвшинд хүргэх, шийдвэрт тусгах замаар иргэдийн оролцоог нэмэгдүлэхэд чиглэгдсэн үйл ажиллагаа.	Сард 1-ээс доошгүй удаагийн хэлэлцүүлэг хийхээр төлөвлөгдөж хэрэгжсэн байна. Хэлэлцүүлгээс гарсан санал зөвлөмжийн 70-с дээш хувь нь шийдвэрт тусгагдсан байна.
--	--	-------	--	---